

Na temelju članka 24. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 82/94, 128/99), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2002. godine donijela

U R E D B U O KAKVOĆI TEKUĆIH NAFTNIH GORIVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Uredbom propisuju granične vrijednosti ukupnog sumpora, olova, olefina, aromata, benzena, kisika, policikličkih aromatskih ugljikovodika, oksigenata i drugih značajki kakvoće tekućih naftnih goriva koja se smiju stavljati u promet na domaće tržište, te način dokazivanja sukladnosti s propisanim graničnim vrijednostima.

Članak 2.

Odredbe ove Uredbe primjenjuju se na sljedeće skupine tekućih naftnih goriva koja se koriste se za izgaranje u motorima s unutarnjim izgaranjem, ložištima i rasvjetnim tijelima:

- bezolovni motorni benzini,
- motorni benzin s olovom,
- petroleji,
- dizelsko gorivo,
- loživa ulja.

Popis tarifnih oznaka za tekuća naftna goriva iz stavka 1. ovog članka dan je u Prilogu 1. ove Uredbe.

Članak 3.

Ova se Uredba ne odnosi na tekuća naftna goriva:

- koja se nalaze u spremnicima plovila i motornih vozila pri prijelazu na teritorij Republike Hrvatske,
- koja su namijenjena preradi prije konačnog izgaranja,
- koja su namijenjena za izgaranje bez prethodne prerade na uređajima koji su opskrbljeni sustavima za odsumporavanje,
- koja će biti prerađena u rafinerijskoj proizvodnji.

Članak 4.

U smislu ove Uredbe:

- *granična vrijednost* je najmanja ili najveća dozvoljena količina ukupnog sumpora, olova, olefina, aromata, benzena, kisika, policikličkih aromatskih ugljikovodika,

oksigenata, te najmanja i/ili najveća vrijednost drugih značajki kakvoće tekućeg naftnog goriva;

- *druge značajke kakvoće tekućih naftnih goriva su:*
- istraživački oktanski broj,
- motorni oktanski broj,
- tlak para,
- područje destilacije,
- cetanski broj,
- cetanski indeks,
- gustoća na 15 °C,
- točka filtrabilnosti,
- voda;
- *dobavljač* je proizvođač i/ili uvoznik, odnosno trgovac tekućih naftnih goriva;
- *pošiljka* je određena količina tekućeg naftnog goriva koja se dostavlja autocisternom, željezničkom cisternom, produktovodom ili brodom od dobavljača do benzinske postaje i skladišta vlasnika i/ili korisnika stacionarnog izvora.

II. GRANIČNE VRIJEDNOSTI Bezolovni motorni benzini

Članak 5.

Granične vrijednosti značajki kakvoće bezolovnih motornih benzina su:

Značajka kakvoće	Jedinica	Granična vrijednost			
		najmanje	95	91	98
Istraživački oktanski broj (IOB)		najmanje	95	91	98
Motorni oktanski broj (MOB)		najmanje	85	81	87
Tlak para, za ljetno razdoblje od 1. svibnja do 30. rujna	kPa	najviše	60,0		
Destilacija: - količina predestiliranoga do 100 °C	% (v/v) ⁽¹⁾	najmanje	46,0		
- količina predestiliranoga do 150 °C	% (v/v)	najmanje	75,0		
Količina ugljikovodika: -olefini	% (v/v)	najviše	18,0	21,0	18,0
-aromati	% (v/v)	najviše	42,0		
-benzen	% (v/v)	najviše	1,0		
Količina olova	g/l	najviše	0,005		
Količina sumpora	mg/kg	najviše	150		
Količina kisika	% (m/m) ⁽²⁾	najviše	2,7		

Količina oksigenata:			
-metanol	% (v/v)	najviše	3
-etanol	% (v/v)	najviše	5
-izo-propilni alkohol	% (v/v)	najviše	10
-tert-butilni alkohol	% (v/v)	najviše	7
-izo-butilni alkohol	% (v/v)	najviše	10
-eteri koji sadrže 5 ili više atoma ugljika po molekuli	% (v/v)	najviše	15
Drugi oksigenati ⁽³⁾	% (v/v)	najviše	10

(1) % (v/v) je postotak (obujamski)

(2) % (m/m) je postotak (maseni)

(3) Drugi oksigenati su ostali mono-alkoholi i eteri s krajem vrenja ne višim od 210 °C.

Motorni benzin s olovom

Članak 6.

Granične vrijednosti značajki kakvoće motornog benzina s olovom su:

Značajka kakvoće	Jedinica	Granična vrijednost	
Istraživački oktanski broj (IOB)		najmanje	98
Motorni oktanski broj (MOB)		najmanje	87
Tlak para, za ljetno razdoblje od 1. svibnja do 30. rujna	kPa	najviše	70,0
Destilacija:			
- količina predestiliranoga do 100 °C	% (v/v)	najmanje	40,0
- količina predestiliranoga do 180 °C	% (v/v)	najmanje	85,0
Količina sumpora	% (m/m)	najviše	0,05
Količina olova	g/l	najviše	0,15
Količina benzena	% (v/v)	najviše	3,5

Petroleji

Članak 7.

Granične vrijednosti količine sumpora i aromata u petroleja za loženje i petroleja za rasvjetu su:

Značajka kakvoće	Jedinica	Granična vrijednost	
Količina sumpora	% (m/m)	najviše	0,04
Količina aromata	% (m/m)	najviše	1,0

Dizelsko gorivo

Članak 8.

Granične vrijednosti značajki kakvoće dizelskog goriva su:

Značajka kakvoće	Jedinica	Granična vrijednost	
Gustoća na 15 °C	kg/m ³	najviše	845
Destilacija:			
- količina predestiliranoga do 250 °C	% (v/v)	najviše	65
- količina predestiliranoga do 350 °C	% (v/v)	najmanje	85
- količina predestiliranoga do 360 °C	% (v/v)	najmanje	95
Količina sumpora	mg/kg	najviše	350
Cetanski broj		najmanje	51,0
Cetanski indeks		najmanje	46,0
Količina policikličkih aromatskih ugljikovodika	% (m/m)	najviše	11
Količina vode	mg/kg	najviše	200
Točka filtrabilnosti:	°C	najviše	
Za razdoblje:			
- od 16.4. do 30.9.			0
- od 1.10. do 15.11.			-10
- od 1.3. do 15.4.			-10
- od 16.11. do 29.2.			-15

Dizelsko gorivo iz stavka 1. ovog članka na domaćem tržištu označava se na benzinskim postajama oznakom «Eurodizel».

Loživa ulja

Članak 9.

Granična vrijednost količine sumpora u loživim uljima je:

Značajka kakvoće	Jedinica		Ekstra lako	Lako i lako specijalno	Srednje	Teško
Granična vrijednost						
Količina sumpora	% (m/m)	najviše	0,2	2,0	3,0	3,0

Članak 10.

Vlada Republike Hrvatske može, na usuglašeni prijedlog Ministarstva gospodarstva i Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, odrediti godišnju količinu tekućih naftnih goriva koja se smije stavljati u promet na domaće tržište, a ne udovoljava graničnim vrijednostima značajki kakvoće tekućih naftnih goriva propisanim ovom Uredbom.

Aktom iz stavka 1. ovog članka određuje se i najveće dopušteno odstupanje od graničnih vrijednosti utvrđenih ovom Uredbom.

Tekuće naftno gorivo - dizelsko gorivo iz stavka 1. ovog članka na benzinskoj postaji ne smije biti označeno oznakom «Eurodizel»

Članak 11.

Ministarstvo gospodarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, izdaje dozvolu o količini tekućih naftnih goriva koju smije stavljati u promet na domaće tržište pravna i/ili fizička osoba, a koje ne udovoljava kakvoći propisanoj ovom Uredbom, unutar godišnje količine određene člankom 10. stavkom 1. ove Uredbe.

Način utvrđivanja kakvoće tekućih naftnih goriva

Članak 12.

Za utvrđivanje količine ukupnog sumpora, olova, olefina, aromata, benzena, kisika, policikličkih aromatskih ugljikovodika, oksigenata, vode, vrijednosti istraživačkoga oktanskog broja, motornoga oktanskog broja, tlaka para, područja destilacije, cetanskog broja, cetanskog indeksa, gustoće na 15 °C i točke filtrabilnosti primjenjuju se metode ispitivanja iz Priloga 2. ove Uredbe.

Izjava o sukladnosti

Članak 13.

Tekuća naftna goriva koja se stavljaju u promet na domaće tržište moraju biti popraćena Izjavom o sukladnosti sa propisanim graničnim vrijednostima značajki kakvoće tekućih naftnih goriva (u daljnjem tekstu: Izjava o sukladnosti).

Dobavljač je dužan je uz pošiljku tekućih naftnih goriva priložiti Izjavu o sukladnosti na obrascu TNG – 1.

Izjavom o sukladnosti dobavljač daje pismeno jamstvo da tekuće naftno gorivo odgovara graničnim vrijednostima propisanim ovom Uredbom.

Izjava o sukladnosti u izvorniku slijedi pošiljku, a dobavljač zadržava presliku Izjave o sukladnosti.

Izjava o sukladnosti u izvorniku i preslici moraju se čuvati godinu dana od dana izdavanja.

Članak 14.

Dobavljač izdaje Izjavu o sukladnosti iz članka 13. stavak 1. ove Uredbe na temelju izvještaja o ispitivanju obavljenog u ovlaštenom laboratoriju prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025.

Priznavanje izvještaja o ispitivanju izdanog u inozemstvu obavlja ovlaštena pravna osoba koja udovoljava zahtjevu norme HRN EN 45004, A vrste.

Članak 15.

Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ove Uredbe obavljaju inspektor zaštite okoliša i gospodarski inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor).

U slučaju sumnje da tekuće naftno gorivo koje je stavljeno u promet na domaće tržište ne odgovara kakvoći propisanoj ovom Uredbom inspektor može odrediti ponovno ispitivanje.

Ispitivanje iz stavka 2. ovog članka povjerava se ovlaštenom laboratoriju koji je potvrđen po zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025.

Članak 16.

Troškove ispitivanja tekućeg naftnog goriva iz članka 15. stavak 2. ove Uredbe plaća dobavljač ako kakvoća nije sukladna odredbama ove Uredbe.

Troškove ispitivanja tekućeg naftnog goriva iz članka 15. stavak 2. ove Uredbe plaća Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja odnosno Državni inspektorat ako se utvrdi da je kakvoća sukladna odredbama ove Uredbe.

Članak 17.

Dobavljač mora voditi evidenciju o količini tekućih naftnih goriva stavljenih u promet na domaće tržište.

Podaci iz evidencije moraju se dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja do 31. siječnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu na obrascu TNG-2.

III. KAZNE NE ODREDBE

Članak 18.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i/ili fizička osoba:

1. ako kakvoća tekućega naftnog goriva prelazi propisane granične vrijednosti (članak 5., 6., 7., 8. i 9.),
2. ako stavi u promet na domaće tržište tekuća naftna goriva čija kakvoća prelazi određeno najveće dopušteno odstupanje od graničnih vrijednosti utvrđenih ovom Uredbom (članak 10., stavak 2.),
3. ako dizelsko gorivo iz članka 10. stavak 1. na benzinskoj postaji označava oznakom "Eurodizel" (članak 10. stavak 3.),
4. ako stavi u promet na domaće tržište tekuća naftna goriva u količini većoj od dozvoljene (članak 11.),
5. ako uz pošiljku tekućih naftnih goriva koja se stavljaju u promet na domaće tržište nije priložena Izjava o sukladnosti (članak 13. stavak 1.),
6. ako Izjavu o sukladnosti izda suprotno odredbama ove Uredbe (članak 13. stavak 2.),
7. ako Izjavu o sukladnosti ne čuva godinu dana (članak 13. stavak 5.),
8. ako ne dostavlja podatke na propisan način i u određenom roku (članak 17. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 30.000,00 kuna.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Odredba članka 10. i članka 11. ove Uredbe primjenjuje se do:

- 1. srpnja 2004. godine za lako, lako specijalno, srednje i teško loživo ulje,
- 1. siječnja 2006. za bezolovne motorne benzine, dizelsko gorivo i ekstra lako loživo ulje.

Članak 20.

Od 1. siječnja 2006. godine zabranjuje se stavljanje u promet na domaće tržište motornog benzina s olovom.

Članak 21.

Od 1. srpnja 2004. godine granična vrijednost količine sumpora u lakom, lakom specijalnom, srednjem i teškom loživom ulju je najviše 1,0 % (m/m).

Članak 22.

Odredba članka 14. ove Uredbe primjenjuje se od 1. srpnja 2004. godine.

Do 1. srpnja 2004. godine za tekuća naftna goriva koja se stavljaju u promet na domaće tržište dobavljač izdaje Izjavu o sukladnosti na temelju ispitivanja obavljenog u laboratoriju koji je stručno i tehnički osposobljen za provedbu ispitivanja.

Članak 23.

Prilog 1., Prilog 2., obrazac TNG-1 i TNG-2 s odgovarajućim sadržajem tiskani su uz ovu Uredbu i čine njezin sastavni dio.

Članak 24.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva (Narodne novine, br. 76/97, 66/99 i 149/99).

Članak 25.

Ova Uredba objavljuje se u Narodnim novinama a stupa na snagu 1. siječnja 2003. godine.

Klasa.

Urbroj:

Zagreb, _____

Predsjednik:
Ivica Račan, v.r.

PRILOG 1.

**Tarifne oznake carinske tarife kombiniranog nazivlja
za tekuća naftna goriva**

Tarifna oznaka	Bezolovni motorni benzini
27101141	----- s oktanskim brojem (IOB) manjim od 95
27101145	----- s oktanskim brojem (IOB) 95 ili većim ali manjim od 98
27101149	----- s oktanskim brojem (IOB) 98 ili većim
	Motorni benzin s olovom
27101151	----- s oktanskim brojem (IOB) manjim od 98
27101159	----- s oktanskim brojem (IOB) 98 ili većim
	Petroleji
27101925	----- ostali
	Dizelsko gorivo
27101941	----- s masenim udjelom sumpora ne većim od 0,05% (500 mg/kg)
27101945	----- s masenim udjelom sumpora većim od 0,05% (500 mg/kg) ali ne većim od 0,2%
27101949	----- s masenim udjelom sumpora većim od 0,2%
	Loživa ulja
27101961	----- s masenim udjelom sumpora ne većim od 1%
2710194510	----- ex. ekstra lako i lako specijalno
27101963	----- s masenim udjelom sumpora većim od 1% ali ne većim od 2%
27101965	----- s masenim udjelom sumpora većim od 2% ali ne većim od 2,8%
27101969	----- s masenim udjelom sumpora većim od 2,8%

Metode ispitivanja⁽¹⁾

- Gustoća na 15 °C ⁽²⁾	HRN EN ISO 3675 HRN EN ISO 12185
- Destilacija	HRN EN ISO 3405
- tlak para	HRN EN 13016-1 HRN ISO 3007 ASTM D 4953 ASTM D 5191
- količina ukupnog sumpora u bezolovnim motornim benzinima i motornom benzinu s olovom ⁽³⁾	HRN EN 24260 HRN EN ISO 8754 HRN EN ISO 14596 HRN DIN 51400-7 ASTM D 1266
- količina ukupnog sumpora u dizelskom gorivu, loživim uljima i petrolejima ⁽³⁾	HRN EN 24260 HRN EN ISO 8754 HRN EN ISO 14596 HRN DIN 51400-2 HRN DIN 51400-7
- količina olova u bezolovnim motornim benzinima	HRN EN 237 IP 224
- količina olova u motornom benzinu s olovom	HRN EN ISO 3830
- istraživački oktanski broj	HRN EN 25164
- motorni oktanski broj	HRN EN 25163
- cetanski broj dizelskog goriva	HRN EN ISO 5165
- cetanski indeks dizelskog goriva	HRN EN ISO 4264 ASTM D 4737
- količina benzena u bezolovnim motornim benzinima i motornom benzinu s olovom ⁽⁴⁾	HRN EN 238 HRN EN 12177 ASTM D 3606
- količina ukupnih aromata u petrolejima	HRN EN 12916
- količina ugljikovodika u bezolovnim motornim benzinima: količina olefina količina aromata	ASTM D1319 ASTM D1319
- količina oksigenata i kisika u bezolovnim motornim benzinima	HRN EN 1601 HRN EN 13132 ASTM D 4815
- količina policikličkih aromatskih ugljikovodika u dizelskom gorivu	HRN EN 12916
točka filtrabilnosti u dizelskom gorivu	HRN EN 116
količina vode u dizelskom gorivu	HRN EN ISO 12937 HRN ISO 3733

- (1) U slučaju spora glede interpretacije rezultata ispitivanja primjenjuje se HRN EN ISO 4259.
(2) U slučaju spora glede rezultata gustoće primjenjuje se HRN EN ISO 3675.
(3) U slučaju spora glede rezultata količine sumpora primjenjuje se HRN EN ISO 14596.
(4) U slučaju spora glede rezultata količine benzena primjenjuje se HRN EN ISO 12177.

OBRAZAC TNG-1

IZJAVA O SUKLADNOSTI

- (1) Broj:
- (2) Matični broj dobavljača iz sudskog registra:
- (3) Naziv dobavljača:
- Adresa: Ulica i broj: Grad:
- Telefon: Telefaks:
- Ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi dobavljača:
- (4) Naziv proizvoda:
- Količina pošiljke:
- Broj otpremnice i datum i/ili broj carinske deklaracije i datum:
- (5) Država proizvodnje tekućeg naftnog goriva:
- (6) Tekuće naftno gorivo ispitano je u laboratoriju:
- broj i datum izvještaja o ispitivanju:
- (7) Broj i datum dozvole Ministarstva gospodarstva:
- (8)

ZNAČAJKA KAKVOĆE	JEDINICA	METODA ISPITIVANJA	GRANIČNA VRLJEDNOST	REZULTAT
Gustoća na 15 °C				
Istraživački oktanski broj (IOB)				
Motorni oktanski broj (MOB)				
Tlak para				
Destilacija: - količina predestiliranoga do 100 °C - količina predestiliranoga do 150 °C - količina predestiliranoga do 250 °C - količina predestiliranoga do 350 °C - količina predestiliranoga do 360 °C				
Količina ugljikovodika: - olefini - aromati				
Količina benzena				
Količina olova				
Količina sumpora				
Količina kisika				
Količina oksigenata: - -				
Cetanski broj				
Cetanski indeks				
Količina policikličkih aromatskih ugljikovodika				
Količina vode				
Točka filtrabilnosti - -				

(9) S potpunom odgovornošću izjavljujem da je kakvoća tekućeg naftnog goriva za koje se izdaje ova Izjava sukladna zahtjevima propisanim u Uredbi o kakvoći tekućih naftnih goriva i da je ispitivanje izvedeno po navedenim metodama.

(10) Oznaka i broj norme za proizvod:

(9) U

Odgovorna osoba:

M.P.

(potpis)

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE

IZJAVE O SUKLADNOSTI

- (1) Svaka Izjava o sukladnosti mora imati slijedni broj.

Treba upisati:

- (2) Matični broj dobavljača tekućeg naftnog goriva (proizvođača i/ili uvoznika, odnosno trgovca) iz sudskog registra.
- (3) Naziv i adresu dobavljača. Za veće trgovačko društvo može se naznačiti tehnološka jedinica, upisati ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi dobavljača.
- (4) Naziv proizvoda, odnosno tekućeg naftnog goriva. Za određeni proizvod upisati količinu pošiljke te broj otpremnice i/ili carinske deklaracije i njihov datum.
- (5) Državu proizvodnje tekućeg naftnog goriva.
- (6) Podatke o laboratoriju, te broj i datum izvještaja o ispitivanju.
- (7) Broj i datum dozvole izdane od Ministarstva gospodarstva kojom se dozvoljava stavljanje u promet na domaćem tržištu količina tekućih naftnih goriva koja ne udovoljava kakvoći utvrđenoj odredbama Uredbe.
- (8) Za svaku pošiljku proizvoda pripadajućoj značajki kakvoće upisati mjernu jedinicu, metodu ispitivanja i graničnu vrijednost sukladno odredbama Uredbe te rezultate ispitivanja kakvoće. U retku "količina oksigenata" upisati naziv oksigenata koji je (su) dodan (i).
- (9) Odgovorna osoba potvrđuje navedeno u točki 8.
- (10) Oznaku i broj norme za proizvod.
- (11) Na kraju se obrasca upisuje mjesto i datum ispunjavanja te čitljivo ime i prezime odgovorne osobe, potpis i pečat tvrtke.

Napomena:

1. Svi se podaci upisuju štampanim slovima, rukom, pisaćim strojem ili računalom.
2. Izjava o sukladnosti je A4 formata, preslika se predaje carinskoj službi odnosno zadržava ga dobavljač, a izvornik Izjave o sukladnosti slijedi pošiljku do benzinske postaje i skladišta vlasnika i/ili korisnika stacionarnog izvora.

OBRAZAC TNG-2**EVIDENCIJA O KOLIČINI TEKUĆIH NAFTNIH GORIVA
STAVLJENIH U PROMET NA DOMAĆEM TRŽIŠTU****Dio I. Osnovni podaci**

Naziv trgovačkog društva (dobavljača):	
Adresa: dobavljača: Ulica i broj: Grad:	
Matični broj dobavljača iz sudskog registra:	
Ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi dobavljača:	
Telefon: Fax:	
Godina za koju se daju podaci:	

Lako: - sa sadržajem sumpora do 1 % (m/m) - sa sadržajem sumpora više od 1 % (m/m) i manje od 2% (m/m)													
Srednje: - sa sadržajem sumpora do 1 % (m/m) - sa sadržajem sumpora više od 1 % (m/m) i manje od 2% (m/m) - sa sadržajem sumpora više od 2 % (m/m) i manje od 3 % (m/m)													
Teško: - sa sadržajem sumpora više 2% (m/m) i manje od 3 % (m/m)													
Petroleji													

U _____

M.P.

Odgovorna osoba:

(potpis)

OBRAZLOŽENJE

Polazeći od ovlaštenja propisanog u Zakonu o zaštiti okoliša (NN., br. 82/94. i 128/99) Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva (Narodne novine, br. 76/97, 66/99 i 149/99). Izmjene i dopune Uredbe su napravljene radi potreba usklađivanja hrvatskih propisa s odredbama Svjetske trgovinske organizacije.

Radi nedostatka financijskih sredstava potrebitih za rekonstrukciju postojećih hrvatskih rafinerija, društvo INA - Industrija nafte d.d. Zagreb uputila je zahtjev za izmjenom postojeće Uredbe o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva u vezi s odgodom primjene propisanog roka 1. srpnja 2002. godine. INA-Industrija nafte nije još uvijek u mogućnosti udovoljiti propisanim standardima kakvoće dizelskih goriva, loživih ulja, te sadržaja olova i sumpora u motornim benzinima.

U vezi sa stanjem i mogućnostima hrvatskih rafinerija glede proizvodnje tekućih naftnih goriva zadovoljavajuće kakvoće Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici od 21. veljače 2001. godine donijela Odluku kojom se obvezuje društvo INA, d.d. Zagreb da, sukladno članku 55. Zakona o zaštiti okoliša, pristupi izradi sanacijskog programa s navedenim redoslijedom prijedloga proizvodnih i drugih poboljšanja, rokovima njihove provedbe te planom osiguranja potrebnih sredstava.

Sukladno donesenim propisima u Republici Hrvatskoj koji su stupili na snagu nakon donošenja Uredbe o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva: Zakona o ratifikaciji Protokola o daljnjem smanjenju emisija sumpora uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 17/98), Zakona o državnom inspektoratu (NN., br. 76/99), Uredbe o određivanju proizvoda za koje je potrebno uvjerenje o kakvoći (NN., br. 127/99) Pravilnika o načinu i postupanju obavljanja nadzora kakvoće proizvoda za koje je potrebno uvjerenje (NN., br. 9/2000), te započetog procesa pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji ukazala se potreba revidiranja postojeće uredbe. Također je Republika Hrvatska potpisala Protokol o teškim metalima i Protokol o acidifikaciji, eutrofikaciji i prizemnom ozonu uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (koji nisu još na snazi), te je potpisala i Deklaraciju UNECE o postupnom ukidanju potrošnje olovnog benzina do 1. siječnja 2005. godine.

U novom tekstu Prijedloga uredbe propisuju se dozvoljene granične vrijednosti ukupnog sumpora, olova, olefina, aromata, benzena, oksigenata, policikličkih aromatskih ugljikovodika i vode, te drugih značajki kakvoće tekućih naftnih goriva: istraživačkoga oktanskog broja (IOB), motornoga oktanskog broja (MOB), tlaka para, područja destilacije, cetanskog broja, cetanskog indeksa, točke filtrabilnosti i gustoće na 15 °C.

Brojčane vrijednosti iz Prijedloga uredbe usklađene su s odredbama Protokola o daljnjem smanjenju emisija sumpora, direktivama Europske unije (98/70/EC, 99/32/EC, 2000/71/EC i 2002/159/EC), te Protokola o suzbijanju acidifikacije, eutrofikacije i prizemnog ozona uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćavanju zraka iz 1979. godine.

Pored odredbi Prijedloga uredbe kojima se propisuju metode kojima se utvrđuje kakvoća tekućih naftnih goriva i postupak izdavanja sukladnosti s propisanom kakvoćom tekućih naftnih goriva, po prvi puta se uvodi obveza da će ispitivanje kakvoće tekućih naftnih goriva obavljati samo ovlaštene laboratoriji prema zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17025, odnosno priznavanje izvještaja o ispitivanju izdanog u inozemstvu obavljat će samo ovlaštene pravne osobe (nadzorne ustanove) prema zahtjevu norme HRN EN 45004, vrste A.

I dalje je predloženom Uredbom dana ovlast Vladi Republike Hrvatske da odredi godišnju količinu tekućih naftnih goriva, koja se smije stavljati na domaće tržište, a ne udovoljava propisanim graničnim vrijednostima. Vlada ovu odluku donosi na temelju usuglašenog prijedloga Ministarstva gospodarstva i Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, koji je utemeljen na procjenama prihvatljivim za cjelovito očuvanje kakvoće okoliša kao osnovnog uvjeta zdravog i održivog razvoja,

Sukladno Protokolu o daljnjem smanjenju emisija sumpora, a uzimajući u obzir odredbe i drugih protokola te Deklaracije, dan je rok od kada Vlada Republike Hrvatske nema ovlasti za dopuštenje stavljanja u promet na domaćem tržištu tekućih naftnih goriva lošije kakvoće od propisane.

Tako se zabranjuje od 1. srpnja 2004. stavljanje u promet na domaćem tržištu lakih, srednjih i teških loživih ulja sa sadržajem sumpora većim od 1%. Ova se odredba temelji na Protokolu o daljnjem smanjenju emisija sumpora koji svojom odredbom članka 2. stavka 5.(b) propisuje obvezu da države-stranke Protokola moraju od 1. srpnja 2004. godine primijeniti propisane granične vrijednosti emisije sumporovog dioksida za stacionarne izvore, a što se postiže uporabom loživog ulja sa sadržajem sumpora do 1%.

Nadalje, od 1. siječnja 2006. godine zabranjuje se stavljanje u promet na domaćem tržištu dizelskog goriva, ekstra lakog loživog ulja i bezolovnog motornog benzina lošije kakvoće od propisane. Također se od 1.1.2006. zabranjuje stavljanje na domaće tržište motornog benzina s olovom koji je u državama EU zabranjen od 1. siječnja 2000. godine.

Prema sadašnjem stanju tehnike hrvatskih rafinerija društvo INA-Industrija nafte d.d. Zagreb traži izuzeća za sljedeće značajke tekućih naftnih goriva:

Vrsta tekućeg naftnog goriva	Postojeća kakvoća domaćeg tekućeg naftnog goriva	Kakvoća propisana Prijedlogom uredbe	EU direktive i UNECE Protokoli	Rok dopuštenja stavljanja u promet na domaćem tržištu prema Prijedlogu uredbe
Motorni benzin s olovom: -sadržaj olova -sadržaj benzena -sadržaj sumpora	0,4 g/l 5,0 % 0,1 %	0,15 g/l 3,5% 0,05%	zabranjeno stavljanje u promet motornog benzina s olovom od 1. siječnja 2000. godine - 1% - 0,05%	do 1. siječnja 2006.
Bezolovni motorni benzin: -sadržaj sumpora - sadržaj olova - sadržaj benzena	0,1% (1000 mg/kg) 0,013 g/l 5,0 %	150 mg/kg 0,005 g/l 1,0 %	150 mg/kg 0,005 g/l 1,0 %	do 1. siječnja 2006.
Dizelsko gorivo -sadržaj sumpora -sadržaj vode	500 mg/kg 350 mg/kg	350 mg/kg 200 mg/kg	350 mg/kg 200 mg/kg	do 1. siječnja 2006.
Loživo ulje: ekstra lako - sadržaj sumpora	0,5 %	0,2%	0,2%	do 1. siječnja 2006.
Loživo ulje – lako, srednje i teško	2% 3%	2% 3%	od 1%-3% do 1. siječnja 2003., nakon toga 1%	do 1. srpnja 2004.

Isto tako je dan primjeren rok u kojem ispitni laboratoriji moraju ishoditi akreditaciju (ovlašćivanje) prema HRN EN ISO/IEC 17025 čime se osigurava stručna i tehnička osposobljenost laboratorija za obavljanje ispitivanja kakvoće tekućih naftnih goriva, a na temelju čega se daje Izjava o sukladnosti. Za priznavanje izvještaja o ispitivanju izdanog u inozemstvu ovlašćuju se nadzorne ustanove akreditirane prema HRN EN 45004, vrste A, odnosno daje se primjeren rok da se postojeće nadzorne ustanove akreditiraju za ovu vrstu djelatnosti. Na taj se način osigurava neutralnost laboratorija i nadzornih ustanova te izbjegavanje sukoba interesa pri ispitivanju odnosno prikazu rezultata ispitivanja kakvoće naftnog proizvoda.

Mišljenje na predloženi tekst Prijedloga uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva dostavili su: Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo za europske integracije, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo znanosti i tehnologije, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Ministarstvo zdravstva, Državni inspektorat, Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, Koordinacija

udruga za zaštitu potrošača, Zavod za ispitivanje kvalitete robe d.d. Zagreb, Euroinspekt-naftainspekt Zagreb i društvo INA-industrija nafte d.d. Zagreb.

Po zaprimljenim prijedlozima, primjedbama i mišljenjima tekst Prijedloga uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva je dorađen u skladu s prihvaćenim prijedlozima i primjedbama.

U suradnji s Državnim inspektoratom, Državnim zavodom za normizaciju i mjeriteljstvo te društvom INA-Industrija nafte d.d. Zagreb održani su brojni sastanci te su zajednički otklonjene postavljene primjedbe u vezi propisivanja graničnih vrijednosti, metoda ispitivanja, postupka dokazivanja sukladnosti, ovlašćivanja laboratorija i nadzornih ustanova, propisivanja ovlasti Vladi Republike Hrvatske da odredi godišnje količine tekućih naftnih goriva koje se smiju stavljati u promet na domaćem tržištu, a ne udovoljavaju propisanim graničnim vrijednostima, te je utvrđen rok do kada se ovakva goriva mogu stavljati u promet na domaćem tržištu.

U postupku usklađivanja teksta Prijedlog uredbe s dostavljenim primjedbama i prijedlozima nisu prihvaćene sljedeće primjedbe:

1. INA-Industrija nafte d.d. je uputila pisanu primjedbu na predloženi rok za loživa ulja: lako, srednje i teško koja moraju od 1. srpnja 2004. godine imati sadržaj sumpora do 1%. Sagledavajući ukupnu problematiku proizvodnje i potrošnje loživih ulja u državi, postojeće propise: Zakon o potvrđivanju Protokola o daljnjem smanjenju emisija sumpora i Uredbu o GVE onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN, br. 140/97), prijedlog *Sanacijskog programa za poboljšanje kakvoće zraka i postupno uklanjanje stavljanja u promet tekućih naftnih goriva koja ne udovoljavaju propisanim standardima* INA-industrije nafte, te započeti proces privatizacije INE, Ministarstvo nije prihvatilo primjedbu.

Nije prihvaćena primjedba INE koja se odnosi na nepropisivanje sadržaja vode u dizelskim gorivima, cetanskog indeksa i točke filtrabilnosti za dizelsko gorivo. Propisivanje sadržaja vode, cetanskog indeksa i točke filtrabilnosti u dizelskom gorivu zahtjev je upućen ovom Ministarstvu od Koordinacije udruga za zaštitu potrošača i Državnog inspektorata, jer se određivanjem ovih parametara ne štiti direktno okoliš, ali se štiti potrošač odnosno vozila koja koriste dizelsko gorivo visoke kakvoće, te su propisane granične vrijednosti za ove značajke sukladne propisanim zahtjevima europske norme EN 590:1999.

Nije prihvaćena primjedba INE da se ispitivanje kakvoće tekućih naftnih goriva, na temelju čega se izdaje Izjava o sukladnosti, obavlja u laboratoriju stručno i tehnički osposobljenom za provedbu ispitivanja, a da samo laboratoriji koji ispituju uzorke iz nadzora moraju biti ovlašteni prema HRN EN ISO/IEC 17025. Ministarstvo se priklonilo zahtjevu Državnog inspektorata i postojećih nadzornih kuća, te praksi u državama Europske unije i državama u tranziciji koje su kandidati za ulazak u Europsku uniju i u kojima se kakvoća tekućih naftnih goriva ispituje u ovlaštenim laboratorijima prema europskim normama na

temelju kojih se izdaju izvješća o ispitivanju, dok nadzor proizvoda obavljaju nezavisne ovlaštene nadzorne ustanove također prema europskim normama.

2. Primjedba Ministarstva gospodarstva da se ovom Uredbom propiše sredstvo za označivanje ekstra lakog loživog ulja nije prihvaćeno jer je to propisano odredbom članka 15. Zakona o posebnom porezu na naftne derivate. Također nije prihvaćena primjedba da se količina sumpora u tekućim naftnim gorivima izražava u istim jedinicama. Propisani sadržaj sumpora u tekućim naftnim gorivima u različitim jedinicama sukladan je EU direktivi 2000/71/EC i propisanim metodama po kojima se određuje količina sumpora u pojedinom tekućem naftnom gorivu.

3. Nije prihvaćena primjedba Ministarstva zdravstva o obvezi naftnih društava na ispravno obilježavanje i označivanje naftnih derivata, jer ne postoji takva obveza i uniformnost u europskim direktivama iz područja kakvoće tekućih naftnih goriva.

Nije prihvaćena primjedba Ministarstva zdravstva da se propiše stroža granična vrijednost za policikličke aromatske ugljikovodike jer je predložena granična vrijednost sukladna europskoj normi EN 590 i europskoj direktivi 2000/71/EC.

Nije prihvaćena primjedba Ministarstva zdravstva o propisivanju CAS brojeva jer je to predmet propisa koji uređuju prijevoz opasnih tvari.